

IT-kommissionen

För frågor:
Kjell Skoglund
tel 08-405 34 71
kjell.skoglund@itkommisionen.se

2002-08-28
Dnr ITK202/24

Till Näringsdepartementet

Remissyttrande Personlig integritet i arbetslivet (SOU 2002:18)

IT-kommissionen (ITK) har givits tillfälle att lämna synpunkter på betänkandet (SOU 2002:18) Personlig integritet i arbetslivet.

ITK begränsar sina synpunkter till avsnitt 5. "Arbetstagarnas användning av informationsteknik" vilket berör arbetstagares privata elektroniska uppgifter samt loggning.

Mot bakgrund av bl.a. diskussioner inom IT-kommissionens IT-rättsliga observatorium (se observatoriets PM 5:1999, E-post på arbetsplatsen) vill ITK framföra följande synpunkter:

Den föreslagna regleringen tar sin utgångspunkt i personuppgiftslagen (PUL). Beträffande loggning har utredningen kommit fram till att PUL ger ett tillräckligt skydd för den enskildes integritet. När det gäller arbetstagares privata elektroniska uppgifter menar däremot utredningen att PUL inte ger ett tillräckligt skydd. Av betänkandet framgår att skälet till att gå utöver PUL bl.a. är den osäkerhet som råder om innebörden av gällande rätt. Därför föreslås en särreglering av e-post i den föreslagna lagen.

Kommissionen menar att när det gäller frågan om utformningen av ett rättsligt skydd för den enskildes integritet i arbetslivet i detta avseende är frågan om loggning den väsentliga. Loggning sker, till skillnad från arbetstagarens användning av arbetsgivarens IT-system för privat bruk, helt utanför den enskildes kontroll. Om en enskild arbetstagare vill använda arbetsgivarens system för exempelvis sin e-post eller för andra privata aktiviteter är detta ett beslut som arbetstagaren själv fattar, oavsett om arbetsgivaren medger användningen eller inte. Arbetstagaren uppnår det bästa skyddet om han avstår från att använda arbetsgivarens arbetsredskap för privata ändamål.

Visserligen kan ett direkt förbud för arbetsgivaren att ta del av privat e-post betraktas som ett klarläggande av rättsläget och därigenom motivera en särregler-

ing av frågan, men som bestämmelsen utformats är det emellertid tveksamt om den kommer att medföra ett tydligare rättsläge. De föreslagna begränsningarna av förbudet - dels samtycke, dels den föreslagna nödvändighetsprövningen - innebär som kommissionen ser det – att enbart de mindre betydelsefulla oklarhetsfallen enligt 10 § PUL faller bort. Samtyckessituationen är i huvudsak densamma som enligt PUL och villkoret "nödvändigt för arbetsgivarens verksamhet" indikerar en intresseövertikt till arbetsgivarens fördel. Detta talar för att e-postfrågan även fortsättningsvis bör lösas inom ramen för PUL.

För att bibehålla en reglering av frågan inom ramen för PUL talar också den omständigheten att bestämmelsen med den föreslagna utformningen indirekt kan invägga arbetstagaren i den felaktiga föreställningen att han eller hon har en skyddad sfär i arbetsgivarens system.

Utredningen har avstått från att behandla frågan om privat användning av arbetsgivarens IT-verktyg får ske och i så fall hur (s. 81f). Kommissionen har i sin ovannämnda PM något berört den frågan. En positiv effekt av utredningen är att frågan om privat användning aktualiserats i större omfattning och att den ökade medvetenheten kan medföra att diskussioner om privat användning resulterar i företagspolicys som kan bidra till en precisering av PUL i detta avseende.

Kommissionen avstyrker sålunda förslaget om separat lagreglering av arbetsgivarens befogenheter att läsa arbetstagares e-post och tillstyrker förslaget att loggning även fortsättningsvis regleras inom ramen för PUL. En särskild hänvisning till PUL i den föreslagna lagen torde vara överflödigt.

För IT-kommissionen

Christer Marking

kanslichef

Margaretha de Woul